

TIDSSKRIFT
FOR
REDNINGSVÆSEN

Medlemsblad for Foreningen af danske Redningsmænd

Nr. 9

1. September 1952

19. Aarg.

Bulbjerg og Skareklit

Tidsskrift for Redningsvæsen

Medlemsblad for Foreningen af danske Redningsmænd

Nr. 9

1. September 1952

19. Aarg.

Skonnerten »AUGUSTAS« Stranding ved Lildstrand 1898

Et af de farligste Punkter for et Skib at stikke sin Næse for langt ind, maa vist siges at være ved Lildstrand paa Jyllands Vestkyst. Her udfor ligger, som det vil være Læserne af denne Artikel bekendt, det lange, undersøiske Stenrev „Bragen“, hvis Kæmper paa sine Steder naaar op til kun een Alen under Havoverfladen. Og for at laane et Citat fra „Terje Vigen“ kan man om dette Sted sige: „Der bryder det stygt i Paalandsvejr, under 2 Fod Vand er der Bund.“

Igennem Aarhundreder har mange Skibe endt Sejladsen her, og den Dag idag kan man, naar man i Baad passerer Revet, se Vragrester dernede.

Det var tidligt om Morgenen den 1. Septb. 1898, at der blev indgivet Melding om, at et Skib laa til Ankers ca. $\frac{1}{4}$ Mil til Søs. Fokkemasten var paa dette Tidspunkt kappet, og Stormasten var brækket tæt under Godset, og der var hejst Nødflag. Havet var i et voldsomt Oprør, og det blæste en Storm af N. N. V.

Redningsbaad og Raketapparat gøres klar

Saa hurtig som gørligt blev Redningsmandskabet samlet, og Opsynsmanden kørte afsted med Raketapparat medens Baadformanden fulgte efter med Baaden. Det viste sig snart, at det var umuligt at komme frem med de 5 Par Heste, som havdes, og der maatte da yderligere engageres 2 Par, idet det kunne skønnes, at Turen maatte gøres over Bulbjerg, da det ikke lod sig gøre at køre langs Stranden, da Havet slog op mod den høje Skrænt. Da man var naaet ud for Skibet, blev der givet Signal til dette for at faa Besætningen til at frastikke Ankrene, men dette skete ikke, og Skibet vedblev at drive for Ankrene østefter forbi Bulbjergs stejle Skrænter. Man fortsatte saa Kørselen, indtil man var naaet et Stykke Øst for Bulbjerg, hvor man havde tænkt sig Muligheden af at faa Baaden flot, men det viste sig at være umuligt, tilligemed da Skibet endnu be-
fandt sig til Luvart for dette Sted.

Redningsbaaden gaar ud

Man undersøgte nøje Forholdene paa Kysten og fandt da ogsaa et Sted, hvor Muligheden var tilstede for at sætte Baaden ud. Kl. 4 om Eftermiddagen gik Vinden noget mere vestlig, men Braadsøerne var stadig lige høje. Det blev dog saa besluttet at forsøge at faa Redningsbaaden flot. Den kørtes til Stranden og sattes ud Kl. 5. Med stor Anstrengelse lykkedes det at bringe den ud over den svære Braadsø, og efter $\frac{3}{4}$ Times uafbrudt og haard Roning naaede Baaden ud i Nærheden af Skibet.

Et Stykke Træ var firet ud fra Skibet

Her fik man fat i et Stykke Træ, som i en Line var firet ud fra Skibet, men Mandskabet i Redningsbaaden var da ogsaa saa overanstrengt, at de ikke formaaede at ro mere. Redningsbaaden blev nu halet op til Agterenden af Skibet, og derfra maatte Besætningen ialt 8 Mand, en for en med en Line om Livet springe i Søn og blev saa halet op i Baaden. Saa snart der var kastet los fra Skibet, blev Baadslæbet lagt ud, da der ogsaa herude gik svære Braadsøer.

Kl. 7 om Aftenen naaede Redningsbaaden ind med sin dyre Last i god Behold.

Vejen tilbage var spærret

Men selv om man var naaet ind paa Stranden, var Besværlighederne ikke dermed forbi, idet det var umuligt at transportere Materiellet tilbage til Stationen, den samme Vej man var kommen, og man maatte derfor om ad Thorupstrand og derfra ad Landevejen frem, og først Kl. 12 $\frac{1}{2}$ Nat kom det udasede Mandskab hjem efter 17 Timers uafbrudt Slid og Kamp med Elementerne.

Det strandede Skib var Skonnerten „Augusta“ af Bergqvara paa Rejse fra Hjemstedet til Hull med Trælast.

For en Maanedstid siden var jeg med paa dette Aars Fiskerrejse langs Thykysten. Vi besøgte ogsaa Lildstrand, hvis Gæstfrihed længe

vil mindes af os. Nede ved Landingspladsen arbejdedes der med Anlæg af et El-Spil til Brug ved Ophaling af Fiskerbaadene, og i Forsamlingshuset med de skønne Kalkmalerier paa Væggene — alle Motiver fra den nære Nabo, Havet — havde vi en skøn Stund sammen ved Kaffebordet med Repræsentanter fra Byens Fiskere. Ogsaa den gamle Baadformand Martin Guldhammer var tilstede, og han gav mig Løfte om ved Lejlighed at sende Redningsbladet en lille Hilsen med fra det Sted paa Vestkysten, hvor vort Lands Redningsvæsen ogsaa har høstet Anerkendelse for sin Indsats ved Redning af Menneskeliv paa Havet.

Maagen.

En Stranding paa Holmslands Klit

Nedenstaaende Beskrivelse af en Redningsbegivenhed dateret 18. Aug. 1852 bragtes forleden i „Ringkøbing Amts Dagblad“. Notitsen har sin særlige Interesse derved, at det formentlig er det første Redningsforetagende paa Holmslands Klit efter Redningsvæsenets Oprettelse.

Fra Ringkøbing skrives den 15. Aug. 1852 til „Fædrelandet.“

Igaar Morges Kl. 5 gik Klitboeren Thyge Andersen op paa de høie Klitter, som ere leirede imellem Vesterhavet og Ringkøbing Fjord, for at see, om hans Baad endnu efter det urolige Veir, som havde raset om Natten, var i god Behold. Ved denne Anledning opdagede han et stort, strandet Skib med kappede Master, der i Logle faa Favnes Afstand fra Kysten stadig huggede i Sandet. En Deel af Matroserne arbejdede ved Pumperne, medens andre gjorde Tegn til ham, at han skulde tage sin Baad og komme ind at bjærge dem. Thyge meldte dette strax til Strandfogden Jens Pedersen, hos hvem hændelsesviis en københavnsk Redningsbaad befandt sig. En Time omtrent derefter ankom denne trukken af 6 Heste, med det nødvendige Mandskab. Strandfogden afskjød selv Raketten; første Gang feilede han, men anden Gang faldt Touget paa Skulderen af en af Skibets Matroser. Efter at nu herved Redningsbaadens store Toug var sendt over til Skibet, gik 8 Klitboere i Baaden. Da de var komne ud igjennem Brændingen, blev først Capitainen, Bergström, lykkelig bjærget, men da derefter 2 Mand vilde bjærges paa een Gang, gik Stolen itu, da den ei kunde holde dem; de faldt ud af samme, men klamrede sig fast til Touget og holdt sig indtil de bleve optagne af Baaden. De øvrige 10 Mand bleve nu bjærgede derved, at hver Mand med et Toug om Livet blev trukken iland, uden at Redningsbaaden dertil blev benyttet. Skibet, der var en 160 C.-L. stor Brig, hører hjemme i Finland og gjorde sin før-

ste Reise. Det var gaet ballastet til Odessa og havde der indtaget en Ladning Salt for dermed at gaa til Kronstadt. Da Capitainen troede sig langt fra Land, blev han Fredagften Kl. 11 $\frac{1}{2}$ opskrækket af sin Køie ved et Stød: han mærkede nu, at Briggen stod paa Grund og tillige, at en Planke var løsnet i Bunden. — Capitainen forsikrede, at de alle vilde være druknede uden Klitboernes Hjælp. Neppe havde Mandskabet forladt Skibet, før dette ikke mere formaaede at holde sammen mod de voldsomme Bølger. — Hele Stranden var snart dækket af Stumper og Planker af det søndersplittede Skib, saa at inden Aften næsten hele Skibet var reduceret til Pindebrænde. Imidlertid udhvilede Mandskabet sig under Jens Pedersens gjæstfrie Tag efter Nattens Gjenvordigheder, med Undertagelse af 3 Syge, som strax sendtes til Ringkøbing. Det var første Gang, at Raketter og Redningsbaaden ere blevne benyttede i denne Egn; angaaende den sidste meente Klitboerne, at den vel var fortrinlig derved, at den ikke kunde synke, men forresten „rullede“ og ikke stod saa fast som deres egne Baade, hvilke de langt hellere vilde benytte, naar de ere forsynede med de samme Indretninger som Redningsbaadene, hvormed de sikredes for at synke.

Skipperkronike

Ved du, at Fuldriggerbarken „Gryll“ blev bygget i Herning af Hassel og Hyld?

Skipperen tog sin Eksamen med Glans paa Skolen i Roskilde, kaldet Sankt Hans.

Naar han fik lastet med Sigtekorn, saa blæste han kækt i sit Storsalingshorn.

Selv om Kompasset det spaaede Blæst og Spritbarometret viste Øst-Vest,

fired' han modigt paa Skødet, han fik, da Faderen barnløs fra Hjemgaarden gik.

Midsommers stod han fra Skagen Syd, og gloende Istapper hang paa hans Spryd.

Norden for Anholt der kom en Passat med blikstille Maaneguld, atten Karat.

Saa blev en Messedreng hentet paa Dæk. Aa, syng os en Messe, mens vi haler slæk.

Inde fra Nathuset lød nu hans Kvad, til Kølsvinet vaagned og skreg efter Mad.

Alt blev ædt, hvad man havde til Levns, og straks sattes Kurs imod Kroen paa Stevns.

Men de blev ført af en pibende Bør til Søfartsmuseet udi Helsingør.

Der kan man gratis faa Skuden at se formedelst en Krone fra 2 og til 3.

Erik Bertelsen.